

SAIMNIECĪBAS, KAS RAŽO UN PĀRDOD LIELLOPA GAĻU LATVIJĀ

Z/S JUNDAS
Tel.nr. 27027706
epasts: zsjundas@gmail.com
Vecsaules pag., Bauskas nov.

Z/S Atēnas
Tel.nr. 29178549
epasts: info@pareizais.lv
Zaubes pag., Amatas nov.

Z/S Rūķīši
Tel.nr. 28383737
epasts: baunubarondesas@gmail.com
hailanderi.lv
Matīšu pag., Burtnieku nov.

Grilrestorāns
"Vistiņas Karbonādes Steiki"
Tel.nr. 67399626
epasts: info@grilrestorans.lv
grilrestorans.lv
"Baltiņi", Baltezers, Ādažu nov.

Z/S Velliņi
Tel.nr. 29496212
epasts: velliniza@inbox.lv
Vārmes pag., Kuldīgas nov.

TIRZAS BULLIS
LIELLOPU GAĻA

Tirzas bullis
Tel.nr. 29430391
epasts: pasutijumi@tirzasbullis.lv
www.tirzasbullis.lv
Tirzas pag., Gulbenes nov.

SIA Eko Dārzs
Tel.nr. 29181503, 26364515,
29226432
epasts: info@ecoonyx.lv
Vidrižu pag., Limbažu nov.

BRŪZILU LIELLOPS
LATVIJĀ AUDZĒTI LIELLOPI

SIA Brūzilas AV
Tel.nr. 28633520
epasts: agnese.arne@gmail.com
Kursiņu pag., Saldus nov.

SIA RUKŠI
Tel.nr. 29482685
epasts: ruksisia@gmail.com
Kazdangas pag., Aizputes nov.

šis materiāls tapis sadarbībā ar

un

BALTIC VIANCO

KVALITATĪVA LIELLOPU GAĻA

Kaut arī Latvijā liellopa gaļas ēšanas paražas vēl nav attīstījušās tādā līmenī, kā, piemēram, Francijā vai Argentīnā, arvien biežāk arī latviešu ēdienu porcijās redzami sulīgi liellopu gaļas steiki.

Lai arī Latvijā mītošais liellopu gaļas patērētājs zinātu, kādu gaļu izvēlēties – sākot ar liellopa šķirni un beidzot ar konkrētu gaļas gabalu – esam izveidojuši šo izdales materiālu, kas Jūs iepazīstinās ar galvenajiem gaļas izvēles kritērijiem.

LIELLOPU GAĻAS ŠĶIRNES

Kaut arī mūsu platuma grādos biežāk uzturā tiek lietota gaļa no piena šķirņu liellopiem, mēs iesakām pamēģināt īpaši gaļas ražošanai un patērēšanai selekcionētas šķirnes. Tās iedalās dažādi, piemēram, intensīvās un ekstensīvās, atkarībā no lopkopju saimniekošanas veida, bet patērētājam būtiskāks rādītājs būtu: ar marmoru vai bez tā (šķiedraināka).

Marmoru veido tauku slāņi gaļas liesajās daļās, kas cepšanas procesā gaļai piešķir īpašu sulīgumu un mīkstumumu. Tas ir viens no galvenajiem kritērijiem, gaļas gabala kvalitātes novērtēšanā – jo vairāk marmora tas satur, jo augstāka kvalitāte gaļas gabalam. Jāuzsver, ka marmors nav tauku kārtas, kas pārklāj steika ārpusi un ir nogriežama nost marmors ir intramuskulārie tauki. Izteiktā marmorizācija vienmēr būs tiem liellopiem, kas audzēti intensīvās barošanas apstākļos, nevis zālajos. Tomēr ar zāles lopbarību nobarota liellopa gaļa ir veselīgāka, ar izteiktāku garšu un augstāku uzturvērtību. Tā ir bagāta ar antioksidantiem – A un E vitamīniem, kā arī omega 3 taukskābēm un linolēnskābi, kas pazīstama ar antikarcinogēnām īpašībām. Tāpēc mēs iesakām uzturā lietot Latvijas zālajos un lopiem dabiskos apstākļos audzētu liellopa gaļu!

Limuzīnas šķirne

Selekcionēta Francijā. Šīs šķirnes liellopi ļoti ātri un labi adaptējas jaunā vidē, tāpēc nu jau divus gadsimtus tā sastopama vairāk nekā 70 valstīs visā pasaulē.

Tā ir muskuļotāka nekā, piemēram, Angus vai Herefordas šķirnes. Latvijā Limuzīnas šķirni bieži izmanto krustošana ar citām, pienīgākām mātes šķirnēm.

Angus šķirne

Selekcionēta Skotijā. Šī ir pasaulē populārākā šķirne, ko izmanto tieši liellopu gaļas ražošanai.

Angus liellopi ir ekstensīvos apstākļos audzējami liellopi un gana ātri sāk veidot tauku kārtu, kas nepieciešama pie kvalitatīvas liellopa gaļas ražošanas.

Aubrak šķirne

Selekcionēta Francijā. Tā kā to izcelsmes vieta ir kalnainā Francijas dienvidu vidienē, tā ir izturīga, ilgi dzīvojoša un spēcīga šķirne.

Latvijā sākusī ienāk un attīstīties tikai pēdējos divos gados. Šos liellopus parasti audzē tieši gaļas ražošanai.

Šarolē šķirne

Selekcionēta Francijā. To pārsvarā izmanto liellopu gaļas ražošanai, bieži krustojot ar Angus vai Hereford šķirnēm. Latvijā vispopulārākā gaļas liellopu šķirne.

Lai sasniegtu augstas kvalitātes gaļas rādītājus, Šarolē šķirnes liellopi intensīvi jāpiebaro ar graudiem.

Herefordas šķirne

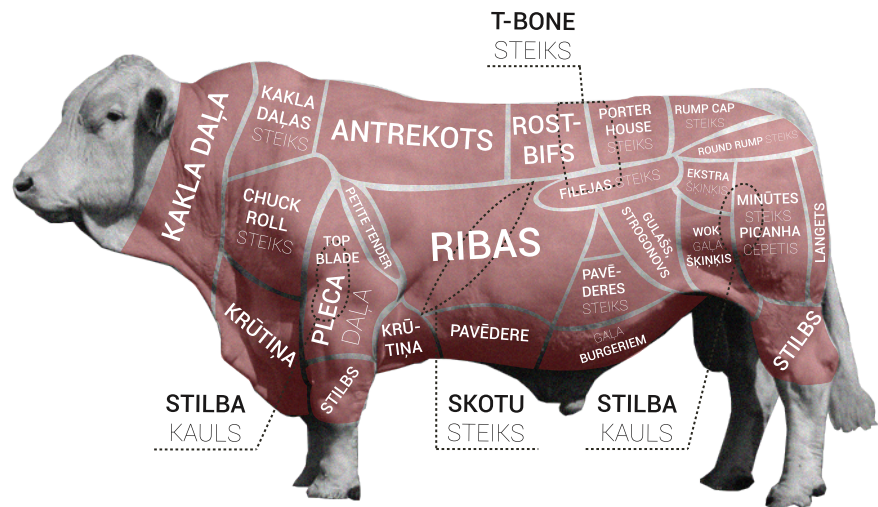
Selekcionēta Anglijā. Savu pieticīgo prasību un mierīgā audzēšanas apstākļiem piemērotas šķirnes, un to gaļu salīdzina ar daudz liellopu audzētāji visā pasaulē, arī Latvijā.

Herefordas liellopi ātri aptaukojas, bet tie nav tik muskuļoti kā, piemēram, Šarolē vai Limuzīnas liellopi.

Galovejas un Hailandu šķirnes

Selekcionētas Skotijā, bet sastopamas visur pasaulē. Ekstensīviem audzēšanas apstākļiem piemērotas šķirnes, un to gaļu salīdzina ar iekopšanai un acu priecēšanai, mazāk liellopu gaļas ražošanai.

PAGATAVOŠANAS VEIDI

FILEJA - visdārgākais un mīkstākais liellopa gaļas gabals. Ideāla steikiem.

MUGURAS DAĻA - no antrekota līdz filejai izmantojama cepšanai, steikiem. Piemērota arī cepešiem, piparsteikiem, tatāru bifštekiem utt.

ŠKIŅĶIS - steikiem, gulašam, rostbifam un stroganovam. Var cept vokpannā, cepeškrāsnī.

LĀPSTIŅA, RIBAS, KRŪTIŅA, STILBI, ASTE, VAIGI - šīs daļas izmanto zupu, buljonu, sautējumu vārīšanai. Tās jāvēra ilgi un lēnām, tad gaļa izsūt mīksta, garda un aromātiska.

PETIT TENDER - mazkustīgs muskulis, kas piemērots cepšanai, steikiem.

PAVĒDERE, KAKLS, ATGRIEZUMI - maltā gaļa, burgeru gaļa. No pavēderes iegūst flank steiku.

PAGATAVOŠANAS TEMPERATŪRAS :

- jēls steiks (blue/ extra rare) - gaļas iekšējā temperatūra apmēram 10-30 grādi. Cep katru steika pusi 1 min.
- asiņains steiks (rare) – temp. 30–51 grādi. Cep katru steika pusi 2.5 minūtes.
- vidēji asiņains steiks (medium rare) – temp. 51-60 grādi. Katru steika pusi cep 3 - 4 minūtes.
- vidēji izcepts (medium) – temp. 60-68 grādi. Katru steika pusi cep 4 minūtes.
- vidēji labi izcepts (medium well) – temp. 68-77 grādi. Cep katru steika pusi 5 minūtes.
- labi izcepts (well done) – temperatūra 77 grādi un vairāk. Cep katru steika pusi 6 un vairāk minūtes.

RIBAS	 RIB ROAST	 RIB STEAK	 RIBEYE STEAK BEZ KAULA	 TOMAHAWK	 BACK RIBS	
KAKLA DAĻA	 CHUCK "7 - BONE" POT ROAST	 CHUCK STEAK BEZ KAULA	 CHUCK EYE STEAK BEZ KAULA	 SHOULDER TOP BLADE STEAK	 CHUCK POT ROAST BEZ KAULA	 SHOULDER TOP BLADE STEAK FLAT IRON
	 SHOULDER POT ROAST BEZ KAULA	 SHOULDER STEAK BEZ KAULA	 SHOULDER CENTER RANCH STEAK	 SHOULDER PETITE TENDER	 SHORT RIBS BEZ KAULA	 SHOULDER STEAK BONE - IN
MUGURAS DAĻA	 TENDERLOIN ROAST	 PORTERHOUSE STEAK	 T - BONE STEAK	 TOP LOIN STEAK BONE - IN	 TOP LOIN STEAK BEZ KAULA	
SIRLOIN	 TRI TIP ROAST	 TRI TIP STEAK	 TOP SIRLOIN STEAK BEZ KAULA	PLECS UN KRŪTIŅA	 "OSSO BUCCO" SHANK CROSS CUT	 BRISKET FLAT CUT
ŠKIŅĶA DAĻA	 TOP ROUND STEAK	 BOTTOM ROUND STEAK WESTERN GRILLER	 EYE ROUND STEAK	 EYE ROUND ROAST	 BOTTOM ROUND ROAST	 ROUND TIP STEAK
	 SIRLOIN TIP CENTER STEAK	 SIRLOIN TIP SIDE STEAK	 SIRLOIN TIP CENTER ROAST	PAVĒDERE UN SĀNS	 SKIRT STEAK	 FLANK STEAK

